

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja kommunikatsiooniminister
määrus
algtekst-terviktekst
01.07.2011
24.04.2015
RT I, 08.03.2011, 2

Nõuded mootorsõidukijuhi eksamineerija kvalifikatsioonile ja ettevalmistusele ning mootorsõidukijuhi eksamineerimise õigust tõendava tunnistuse väljastamise ja kehtetuks tunnistamise kord¹

Vastu võetud 25.02.2011 nr 14

Määrus kehtestatakse „Liiklusseaduse” § 122 lõike 5 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse nõuded mootorsõidukijuhi eksamineerija kvalifikatsioonile ja ettevalmistusele. Ühtlasi reguleeritakse määrusega mootorsõidukijuhi eksamineerijale eksamineerimise õigust tõendava tunnistuse väljastamist ja kehtetuks tunnistamist.

§ 2. Mootorsõidukijuhi eksamineerija

Mootorsõidukijuhi eksamineerija (edaspidi *eksamineerija*) käesoleva määruse mõistes on Maanteeameti regiooni liiklusregistri büroo vastava ettevalmistuse saanud töötaja või ametnik, kellel on õigus viia läbi ja hinnata juhtimisõiguse taotleja ja juhtimisõiguse taastaja sõidueksamit.

2. peatükk Eksamineerijale esitatavad nõuded

§ 3. Nõuded eksamineerijale

(1) Eksamineerija peab vastama „Liiklusseaduse” § 122 lõigetes 1 ja 2 toodud nõuetele.

(2) Eksamineerija mootorsõiduki juhtimiskogemus ning tema tööalane kogemus eksamineerijana peavad vastama tabelis 1 toodud tingimustele:

Tabel 1

Mootorsõidukikategooria	Nõutavjuhtimisõigusekategooria	Mootorsõiduki juhtimiskogemus, eksamineerija tööalane kogemus
AM	B	Vähemalt 5 aastat B-kategooria mootorsõidukijuhtimisõigust.
A	A, B	Vähemalt 5 aastat A- ja B-kategooria mootorsõidukijuhtimisõigust või omama A-kategooria juhtimisõigustning olema töötanud B-kategooria mootorsõidukijuhieksamineerijana vähemalt 3 aastat.
B, B1	B	Vähemalt 5 aastat B-kategooria mootorsõidukijuhtimisõigust.

BE	BE	Vähemalt 5 aastat BE-kategooria autorongi ja B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust või omama BE-kategooria autorongi juhtimisõigust ning olematöötanud B-kategooria mootorsõidukijuhieksamineerijana vähemalt 3 aastat.
C, C1	B, C	Vähemalt 5 aastat C- ja B-kategooria mootorsõidukijuhtimisõigust või omama C-kategooria juhtimisõigustning olema töötanud B-kategooria mootorsõidukijuhieksamineerijana vähemalt 3 aastat.
CE, C1E	BE, CE	Vähemalt 5 aastat CE-kategooria autorongi ja B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust või omama CE-kategooria autorongi juhtimisõigust ning olematöötanud B-kategooria mootorsõidukijuhieksamineerijana vähemalt 3 aastat.
D, D1	B, D	Vähemalt 5 aastat D- ja B-kategooria mootorsõidukijuhtimisõigust või omama D-kategooria juhtimisõigustning olema töötanud B-kategooria mootorsõidukijuhieksamineerijana vähemalt 3 aastat.
DE, D1E	BE, DE	Vähemalt 5 aastat DE-kategooria autorongi ja B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust või omama DE-kategooria autorongi juhtimisõigust ning olematöötanud B-kategooria mootorsõidukijuhieksamineerijana vähemalt 3 aastat.
T	B, CE või B, T	Vähemalt 5 aastat T-kategooria mootorsõiduki ja B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust või omama T-või CE-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust ningolema töötanud B-kategooria mootorsõidukijuhieksamineerijana vähemalt 3 aastat.

(3) Eksamineerija peab läbima tervisekontrolli iga viie aasta järel, kui tervisekontrolli tegija ei ole määranud varajasemat järgmise tervisekontrolli läbimise tähtpäeva.

3. peatükk

Eksamineerijale esitatavad kvalifikatsiooninõuded

§ 4. Eksamineerija kvalifikatsiooninõuded

(1) Eksamineerija kvalifikatsioon peab olema sellisel tasemel, et hinnata mootorsõiduki juhtimisõiguse taotleja teadmiste, oskuste ja hoiakute vastavust juhi kvalifikatsiooninõuetele.

(2) Nõuded eksamineerija kvalifikatsioonile on aluseks eksamineerija koolitamisel ning tema teadmiste ja oskuste hindamisel.

(3) Eksamineerija peab teadma:

- 1) mootorsõidukijuhi ettevalmistamise vastava riikliku õppekava sisu ja selle ülesehitust sõltuvalt mootorsõiduki kategooriast, mida on eksamineerijal õigus eksamineerida;
- 2) kaasaegseid mootorsõidukijuhi õpetamise põhimõtteid;
- 3) mootorsõidukijuhi teadmiste, oskuste ja käitumise liiklusalaseid kvalifikatsiooninõudeid;
- 4) juhi käitumise psühholoogilisi aspekte ning mootorsõidukijuhi tervisliku seisundi mõju liiklusohutusele;

- 5) vastava mootorsõiduki kategooria sõiduki ehitust, tööpõhimõtteid, sõidutehnilisi omadusi, õigeid juhtimisvõtteid ning muid liiklusohutusega seonduvaid aspekte;
- 6) säästliku ja keskkonnasõbraliku sõiduviisi põhimõtteid;
- 7) iseseisva liikluse jälgimise põhimõtteid;
- 8) kuidas tegutseda liiklusõnnetuse korral;
- 9) kuidas tegutseda ohuolukorras;
- 10) liiklusohutusala statistikat, tüüpilisemaid liiklusõnnetusi ning nende toimumise põhjuseid;
- 11) liiklusalaseid õigusakte;
- 12) liiklusreegleid;
- 13) mootorsõiduki juhtimisõiguse andmise tingimusi;
- 14) liiklusteooria- ning sõidueksamite läbiviimisega seonduvaid õigusakte ja nendega seonduvaid dokumente;
- 15) sõidueksami ülesehitust, sisu ja meetodikat;
- 16) sõidueksami hindamise üldpõhimõtteid;
- 17) juhtimisõigust tõendavate ja muude dokumentide väljastamise tingimusi ja nõudeid.

(4) Eksamineerija peab oskama:

- 1) juhtida heal tasemel kõikide nende kategooriate mootorsõidukeid, millega tal on õigus mootorsõidukijuhte eksamineerida;
- 2) hinnata sõidueksamil juhtimisõiguse taotleja vastavust mootorsõidukijuhi kvalifikatsiooninõuetele;
- 3) viia läbi ning hinnata nõuetekohaselt praktilist sõidueksamit;
- 4) viia läbi mootorsõiduki ohutuse kontrolli;
- 5) anda juhtimisõiguse taotlejale informatsiooni eelseisva sõidueksami kohta ning tutvustada sõidueksami marsruuti;
- 6) arusaadavalt suhelda, valides vastavalt juhtimisõiguse taotleja isikule sobiva ja talle arusaadava suhtlemise stiili;
- 7) kohelda kõiki juhtimisõiguse taotlejaid lugupidavalt ning mittediskrimineerivalt;
- 8) anda juhtimisõiguse taotlejale kogu sõidueksami jooksul õigeaegseid juhiseid ja korraldusi sõidumarsruudi valikul ja muutmisel;
- 9) kasutada juhiste andmisel iseseisva liikluse jälgimise meetodeid ja põhimõtteid;
- 10) kontrollida ja hinnata sõidueksami harjutusi vastavalt mootorsõiduki kategooriale, mille juhtimisõigust taotletakse;
- 11) hinnata praktikas keskkonnasõbraliku ja ökonoomse sõidustiili põhimõtteid;
- 12) jälgida kogu sõidueksami sooritamise ajal juhtimisõiguse taotleja tegevust (eelkõige: ettenägelikkust, ohtlike olukordade täpset ja täielikku äratundmist ning oskust kiiresti informatsiooni töödelda ja süstematiseerida);
- 13) ennetada, analüüsida ning selgitada erinevaid liiklusalaseid olukordi, mis võivad olla tingitud liiklejate väärast käitumisest;
- 14) tagada eksamineerimise käigus ohutuse teiste liiklejate ning eriti vähekaitsitud liiklejate suhtes;
- 15) anda juhtimisõiguse taotlejale põhjalikku ja arusaadavat tagasisidet sõidueksami jooksul sooritatud vigade ja sõidueksami tulemuse kohta;
- 16) õigesti tegutseda nii ohu kui ka liiklusõnnetuse korral;
- 17) kasutada õigeid sõiduki juhtimisvõtteid nii libedal kui ka pehmel pinnasel;
- 18) anda esmaabi.

(5) A-, B-, C-, D-kategooria ja nende alamkategooria mootorsõidukite, T-kategooria mootorsõiduki, BE-, CE- ja DE-kategooria autorongi ning C1E- ja D1E-alamkategooria autorongi sõidueksami läbiviimisel peab eksamineerija oskama kontrollida ja hinnata tavaliselt kõiki alljärgnevat toiminguid:

- 1) sõidu alustamine: pärast parkimist, pärast peatumist liikluses, juurdepääsuteelt väljasõit;
- 2) sõit sirgel teel: vastassuunast sõitvatest sõidukitest möödumine, sealhulgas piiratud alal;
- 3) kurvis sõitmine;
- 4) sõiduteel paiknemine;
- 5) sobiva sõidukiiruse valimine;
- 6) ristmikule lähenemine ja nende ületamine;
- 7) koostöö teiste liiklejatega;
- 8) tähelepanelikkus ning liikluse jälgimine;
- 9) liiklusega kohanemine;
- 10) sõidusujuvus;
- 11) sõidusuuna muutmine: vasak- ja parempöörded, sõiduraja vahetamine;
- 12) piki- ja külgsuuna säilitamine;
- 13) mootorsõiduki valitsemine;
- 14) kiirteele või sellega samalaadsele teele (kui võimalik) sõit ja sealt mahasõit: kiirendusrajalt kiirteele sõitmine; aeglustusrajale sõitmine;
- 15) möödasõit: möödasõit teistest liikuvatest sõidukitest (kui võimalik), takistustest (nt pargitud autodest) möödumine, teistel liiklejatel mööda sõita laskmine (kui see on asjakohane);
- 16) erilised teosad (kui võimalik): ringristmikud, raudteeületuskohad, trammi- ja bussipeatused, ülekaigurajad, pikkadel tõusudel üles- ja allamäge sõitmine;
- 17) vajalike ettevaatusabinõude rakendamine sõidukist väljumisel.

§ 5. Eksamineerija kvalifikatsioonile esitatavad eripädevusnõuded sõltuvalt mootorsõiduki kategooriast

(1) **A1**-alamkategooria, **A2**- ja **A**-kategooria mootorrattajuhi eksamineerimisel peab eksamineerija täiendavalt käesoleva määruse § 4 lõikes 3 toodule teadma:

- 1) mootorrataste sõidutehnilisi omadusi, õigeid juhtimisvõtteid ja muud liiklusohutusega seonduvat (juhtimiseadmete käsitlemine, ohutus- ja turvavarustuse kasutamine, rikete põhjuste avastamine, sõidujoone valik, äkkpidurdus, ilmastikutingimuste ja sõitjate käitumise mõju liiklusohutusele);
- 2) nõudeid mootorratta tehno seisundi ja varustuse kohta ning nõuetele vastavuse kontrolli;
- 3) mootorrattajuhi riistusele esitatavaid nõudeid;
- 4) ohutu kukkumise võtteid;
- 5) juhtimisvõtteid nii libedal kui ka pehmel pinnasel sõitmisel;
- 6) nõudeid kaassõitja käitumisele;
- 7) mootorratturi poolt teistele liiklejatele käega antavaid märguandeid.

(2) **A1**-alamkategooria, **A2**- ja **A**-kategooria mootorrattajuhi eksamineerimisel peab eksamineerija täiendavalt käesoleva määruse § 4 lõikes 4 toodule oskama:

- 1) valmistada ohutuks sõiduks (kaitsevarustuse nagu kinnaste, saabaste, rõivaste ja kaitsekiivri kohandamine, rehvide, piduri, rooliseadme, hädaseiskamislüliti (olemasolu korral), keti, õlitaseme, tulede, helkurite, suunatud ja helisignaalseadmete pisteline kontroll);
- 2) asetada mootorrattast tugihargile ja seda tugihargilt maha võtta ning mootori abita liigutada mootorrattast kõrval kõndides;
- 3) parkida mootorrattast tugihargil;
- 4) alustada sõitu tõusul;
- 5) väikesel kiirusel hoida tasakaalu, käsitseda sidurit koos piduriga, hoida tasakaalu ning õiget asendit mootorrattal ja sooritada mitmesuguseid manöövreid (sammkiirusel, slaalomi, kaheksa, ringis, üle risti oleva takistuse ja kitsal joonel sõitmine);
- 6) sooritada vähemalt kaks manöövrit suuremal kiirusel, millest üks manööver toimub teise või kolmanda käiguga kiirusel vähemalt 30 km/h ja üks manööver takistusest möödasõidul kiirusel vähemalt 50 km/h, oskamaks kasutada õiget juhtimis- ja käiguvahetustehnikat ning hoida tasakaalu ning õiget asendit mootorrattal ning jalatugedel;
- 7) sooritada hädapidurdust kiirusel vähemalt 50 km/h, oskamaks käsitseda esi- ja tagapidurit ja hoida õiget asendit mootorrattal.

(3) **B1**-alamkategooria, **B**- ja **BE**-kategooria mootorsõidukijuhi eksamineerimisel peab eksamineerija täiendavalt käesoleva määruse § 4 lõikes 3 toodule teadma:

- 1) **B**-kategooria autode ja nende haagiste sõidutehnilisi omadusi, õigeid juhtimisvõtteid ja muud liiklusohutusega seonduvat (juhtimiseadmete käsitlemine, sõit haagisega, ohutus- ja turvavarustuse kasutamine, rikete põhjuste avastamine, sõidujoone valik, äkkpidurdus, ilmastikutingimuste, veose paigutuse ja kinnitamise ning sõitjate käitumise mõju liiklusohutusele);
- 2) nõudeid auto ja haagise tehno seisundi ja varustuse kohta ning nõuetele vastavuse kontrolli;
- 3) haagiste külge ja lahti haakimist ning kaalu jaotumise jälgimist.

(4) **C**- ja **CE**-kategooria mootorsõidukijuhi eksamineerimisel peab eksamineerija täiendavalt käesoleva määruse § 4 lõikes 3 toodule teadma:

- 1) **C**-kategooria autode ja nende haagiste sõidutehnilisi omadusi, õigeid juhtimisvõtteid ja muud liiklusohutusega seonduvat (juhtimiseadmete käsitlemine, sõit haagisega, ohutus- ja turvavarustuse kasutamine, rikete põhjuste avastamine, sõidujoone valik, äkkpidurdus, ilmastikutingimuste ning sõitjate käitumise mõju liiklusohutusele);
- 2) nõudeid auto massi, teljekoormuse ja mõõtmete kohta;
- 3) nõudeid mitmesuguste veoste veole, veose paigutamisele ja kinnitamisele ning veose paigutuse mõju auto või autorongi sõiduomadustele;
- 4) auto ja haagise ehituse eripärast tingitud juhi nägemisvälja piiratusest, samuti teiste liiklejate vaatevälja vähenemisest tingitud ohte;
- 5) auto teelpüsivust tuule mõju arvestades;
- 6) nõudeid auto tehno seisundi ja varustuse kohta ning nõuetele vastavuse kontrolli;
- 7) täis- ja poolhaagise veduki külge- ja lahtihaakimist;
- 8) pidurite ja aeglustite tööpõhimõtteid ning nende kasutamist tava- ja eriolukordades;
- 9) manööverdamisel auto ning veose iseärasusest tekkida võivaid ohte;
- 10) autorongiga ekstreemsetes olukordades tekkida võivaid ohte;
- 11) nõudeid sõidu- ja puhkeaja ning sõidumeeriku kasutamise kohta;
- 12) nõudeid veoste saatedokumentide vormistamisel.

(5) **D**- ja **DE**-kategooria mootorsõidukijuhi eksamineerimisel peab eksamineerija täiendavalt käesoleva määruse § 4 lõikes 3 toodule teadma:

- 1) busside ja nende haagiste sõidutehnilisi omadusi, õigeid juhtimisvõtteid ja muud liiklusohutusega seonduvat (juhtimiseadmete käsitlemine ja sõit haagisega, ohutus- ja turvavarustuse kasutamine, rikete põhjuste avastamine, sõidujoone valik, äkkpidurdus, ilmastikutingimuste, pagasi paigutuse ja kinnitamise ning sõitjate käitumise mõju liiklusohutusele);
- 2) bussi ja haagise ehituse eripärast tingitud juhi nägemisvälja piiratusest ja teiste liiklejate vaatevälja vähenemisest tingitud ohte;
- 3) bussi teelpüsivust seoses tuule mõjuga;
- 4) nõudeid bussi tehno seisundi ja varustuse kohta ning nõuetele vastavuse kontrolli;

- 5) pidurite ja aeglustite tööpõhimõtteid ning nende õiget kasutamist;
- 6) sõitjate veol sobivaid juhtimisvõtteid;
- 7) nõudeid sõidu- ja puhkeaja ning sõidumeeriku kasutamise kohta;
- 8) sõitjate veoga seonduvate õigusaktide nõudeid;
- 9) sõitjate peale- ja mahamineku korda;
- 10) turvameetmete rakendamist sõitjate veol;
- 11) nõudeid juhile sõitjatega suhtlemisel.

(6) **B-, B1- ja BE-, C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1- ja D1E-kategooria** mootorsõidukijuhi eksamineerimisel peab eksamineerija täiendavalt käesoleva määruse § 4 lõikes 4 toodule oskama:

- 1) valmistuda ohutuks sõiduks, kohandades tahavaatepeegleid, turvavöösid, peatugesid ning õige ja turvalise istumisasendi saavutamiseks juhiistet, kontrollides uste suletust ja rehve, rooliseadet, pidureid, vedelikke (mootoriõli, jahutusvedelik, pesuvedelik), tulesid, helkureid, suunatulesid ja helisignaalseadet;
- 2) alustada sõitu tõusul;
- 3) tagurdada otse või pöördega paremale või vasakule, jäädes õigele sõidurajale;
- 4) pöörata tagasi kitsal teel, kasutades edasi- ja tagasikäiku;
- 5) parkida sõidukit ja lahkuda parkimiskohalt (parkimine rööpselt, kaldu või esiotsaga risti kaldeta teel, tõusul või langusel);
- 6) pidurdada täpselt kuni seisma jäämiseni, vajadusel äkkpidurdada.

(7) **BE-, CE-, C1E-, DE-, D1E-kategooria** mootorsõidukijuhi eksamineerimisel peab eksamineerija täiendavalt käesoleva määruse § 4 lõikes 4 toodule oskama:

- 1) kontrollida haakeseadme pidureid ja elektriühendusi;
- 2) haagise sõidukile külge- ja lahtihaakimist;
- 3) tagurdada kurvi mööda;
- 4) peatada ohutult veose peale- või mahalaadimiseks.

(8) **C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1- ja D1E-kategooria** mootorsõidukijuhi eksamineerimisel peab eksamineerija täiendavalt käesoleva määruse § 4 lõikes 4 toodule oskama:

- 1) kontrollida võimendiga piduri- ja roolisüsteemi, velgesid, rattamutreid, poripõllesid, tuuleklaasi, aknaid ja klaasipuhasteid ning sõidumeerikut;
- 2) kontrollida õhusurvet, õhupaake ja vedrustust;
- 3) arvestada sõidukile veose pealelaadimisega seotud ohutustegureid: sõidukikeret, katteid, laadimisluuke, laadimismehhanismi, kabiinilukustust, pealelaadimisviise, veose kinnitamist;
- 4) lugeda teekaarti, kavandada marsruuti, kasutada elektroonilisi navigatsioonisüsteeme;
- 5) rakendada spetsiaalseid sõidukiohutuse abinõusid – kontrollida sõidukikere, teenindusüste, avariiväljapääsude, esmaabivahendite, tulekustutite ja muud turvavarustust (üksnes D-, DE-, D1-, D1E-kategooriad);
- 6) peatada bussi sõitjate ohutuks peale- või mahaminekuks (üksnes D-, DE-, D1-, D1E-kategooriad).

(9) **T-kategooria** traktori ja liikurmasina (edaspidi *masin*) juhi eksamineerimisel peab eksamineerija täiendavalt käesoleva määruse § 4 lõikes 3 toodule teadma:

- 1) õpetatava kategooria masina, masinrongi ja nende agregaatide sõidutehnilisi omadusi, õigeid juhtimisvõtteid ja muud liiklusohutusega seonduvat (juhtimisseadmete käsitlemine, sõit haagisega, ohutus- ja turvavarustuse kasutamine, rikete põhjuste avastamine, sõidujoone valik, äkkpidurdus, ilmastikutingimuste, veose paigutuse ja kinnitamise ning sõitjate käitumise mõju liiklusohutusele);
- 2) nõudeid masina tehnoseisundi ja varustuse kohta ning nõuetele vastavuse kontrolli;
- 3) agregaatide külge ja lahti haakimist ning kaalu jaotumise jälgimist;
- 4) agregaatide sõidu- ja tööohutust;
- 5) aeglasest sõidust tingitud ohtusid;
- 6) aeglase sõiduki tähistamise nõudeid;
- 7) nõudeid masina massi, teljekoormuse ja mõõtmete kohta;
- 8) nõudeid mitmesuguste veoste veole, veose paigutamisele ja kinnitamisele ning veose paigutuse mõju liiklusohutusele;
- 9) masina ehituse eripärast tingitud juhi nägemisvälja piiratusest, samuti teiste liiklejate märkamise ja nägemise vaatevälja vähenemisest tingitud ohte;
- 10) täishaagise nõuetekohast veduki külge ja lahti haakimist;
- 11) pidurite ja aeglustite tööpõhimõtteid ning tava- ja eriolukordades kasutamist;
- 12) manööverdumise masina ning veose iseärasusest tekkida võivaid ohte;
- 13) ekstreemsetes olukordades tekkida võivaid ohte.

(10) **T-kategooria** traktori ja liikurmasina juhi eksamineerimisel peab eksamineerija täiendavalt käesoleva määruse § 4 lõikes 4 toodule oskama:

- 1) juhtida masinat heal tasemel;
- 2) kontrollida masina tehnilist seisukorda, hinnata rooli, pidurite, velgede, rehvide, valgustus- ja signaalisatsiooniseadmete ning helkurite korrasolekut, turvavarustuse olemasolu, uste suletust;
- 3) käsitseda eri masinamarkide põhiseadmeid, liseseadmeid ja abiseadmeid, tagamaks masina häireteta juhtimise liiklemises ja tööoperatsioonides;

- 4) pukseerida masinat või juhtida pukseeritavat masinat;
- 5) hinnata ja ette arvata teiste liiklejate käitumisest tulenevaid ohte ja vastavalt nendele tegutseda;
- 6) valida kõige ohutum tee sihtpunkti jõudmiseks olenevalt aastaajast ja liiklustihedusest;
- 7) hinnata masina tehnilist seisukorda liikluses;
- 8) kasutada valgustusseadmeid (sh töötulesid) nõuetekohaselt;
- 9) järgida masina tehnohooldusgraafikut;
- 10) tegutseda õigesti liiklus- ja tööõnnetuse korral;
- 11) kasutada kaitse- ja päästevahendeid;
- 12) kasutada ohutult tõste- ja haakeseadmeid.

(11) Käesoleva määruse § 5 lõigetes 2, 6, 7, 8 ja 10 toodud oskusi peab eksamineerija oskama sõidueksami läbiviimisel kontrollida ja hinnata.

4. peatükk

Eksamineerija koolitus

§ 6. Eksamineerija koolituse läbiviimine

Eksamineerija koolituse eesmärk on tagada kutse- ja ametialaselt pädevate eksamineerijate ettevalmistamine mootorsõidukijuhtide eksamineerimiseks.

§ 7. Eksamineerija koolituse korraldus

(1) Eksamineerija koolitus käesoleva määruse mõistes koosneb:

- 1) aluskoolitusest;
- 2) täienduskoolitusest.

(2) Eksamineerija koolitust korraldab Maanteeamet.

(3) Eksamineerijaid koolitatakse määruse lisas 1 toodud õppekava teemade osas ning Maanteeameti peadirektori käskkirjaga kinnitatud korra alusel.

5. peatükk

Eksamineerija aluskoolitus

§ 8. Eksamineerija aluskoolituse läbiviimine

(1) Enne, kui eksamineerijal lubatakse sõidueksameid vastu võtta, peab ta läbima eksamineerija kutsealase aluskoolituse (edaspidi *aluskoolituse*), mis toimub käesoleva määruse lisas 1 toodud õppekava alusel.

(2) Aluskoolituse peavad läbima kõik isikud, kes soovivad omandada eksamineerija kvalifikatsiooni.

(3) Aluskoolitus toimub B-kategooria mootorsõidukijuhi eksamineerija koolituse baasil.

§ 9. Nõuded aluskoolituse alustamiseks

Eksamineerija aluskoolitusel osaleja peab vastama „Liiklusseaduse” § 122 lõike 1 punktides 1, 3, 4, 5 toodud nõuetele.

§ 10. Eksamineerija aluskoolituse korraldus

(1) Aluskoolitus koosneb:

- 1) teoreetilisest koolitusest;
- 2) praktilisest koolitusest.

(2) Aluskoolitus toimub enne määruse §-s 14 toodud eksamineerija hindamist.

(3) Aluskoolitust korraldab Maanteeamet.

(4) Teoreetilise ning praktilise aluskoolituse läbiviimise korra määrab kindlaks Maanteeameti peadirektor käskkirjaga.

(5) Teoreetiline aluskoolitus toimub nii auditoorse tööna, E-õppena kui ka iseseisva tööna.

(6) Maanteeametil on õigus akadeemilise õiendi alusel tunnustada üksikutes õppeainetes eksamineerijaks kandideerija eelnevate õpingute käigus saadud teadmisi ja oskusi.

(7) Praktiline aluskoolitus koosneb eksamineerijaks kandideerija sõidueksamite läbiviimise ja hindamise kutsealasest tööpraktikast ja stažeerimisest.

(8) Aluskoolitusel omandatud teoreetilisi teadmisi ning praktilisi oskusi kontrollitakse määruse §-s 14 toodud hindamisel.

6. peatükk

Eksamineerija täienduskoolitus

§ 11. Examineerija täienduskoolituse läbiviimine

(1) Examineerija täienduskoolituse (edaspidi *täienduskoolituse*) eesmärk on tagada kutsealaselt pädevate examineerijate järjepidev ametialane areng.

(2) Oma examineerimisõiguse ning examineerija tunnistuse säilitamiseks peavad kõik examineerijad läbima järgmised koolitused:

- 1) iga kaheaastase ajavahemiku jooksul vähemalt neljapäevase täienduskoolituse;
- 2) iga viieaastase ajavahemiku jooksul vähemalt viiepäevase täienduskoolituse.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud koolituse eesmärgiks on:

- 1) säilitada olemasolevaid ning omandada uusi ja vajalikke teadmisi ja oskusi mootorsõidukijuhtide examineerimise ning sõidueksamite läbiviimise ja hindamise osas;
- 2) arendada järjepidevalt oma kutsealast pädevust;
- 3) tagada sõidueksamite vastuvõtmine ühtsete ning õiglaste nõuete kohaselt.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud koolituse eesmärgiks on arendada järjepidevalt edasi ning säilitada examineerijale vajalikke praktilisi sõiduoskusi erinevate mootorsõiduki kategooriate osas.

(5) Juhul kui examineerijal on õigus examineerida erinevate kategooriate juhtimisõiguse taotlejaid, siis võib täienduskoolitus toimuda ühe mootorsõiduki kategooria baasil.

§ 12. Nõuded täienduskoolituse alustamiseks

Examineerija täienduskoolitusel osaleja peab vastama käesoleva määruse §-s 4 toodud kvalifikatsiooninõuetele

§ 13. Examineerija täienduskoolituse korraldus

(1) Examineerija täienduskoolitus on teoreetiline ja praktiline.

(2) Täienduskoolitust korraldab Maanteeamet.

(3) Täienduskoolituse läbiviimise korra määrab kindlaks Maanteeameti peadirektor käskkirjaga.

(4) Examineerijad, kelle tegevuses või kvalifikatsioonikontrolli käigus on tuvastatud tõsiseid puudusi määruse § 4 lõigetes 3 ja 4 toodud juhtudel, võib käesoleva määruse § 16 lõikes 2 nimetatud kvalifikatsioonikontrolli läbiviija suunata examineerija täiendavale koolitusele. Koolituse teemad ja nende mahud määrab kindlaks kvalifikatsioonikontrolli läbiviija.

(5) Kui examineerija ei ole viimase 24 kuu jooksul vastava kategooria sõidueksamit vastu võtnud või ta ei ole osalenud §-s 11 toodud täienduskoolitusel, siis peab ta läbima § 14 kohase hindamise enne, kui tal lubatakse selles kategoorias uuesti sõidueksameid vastu võtta. Paragrahvi 14 kohase hindamise läbib examineerija ainult vastava veoki kategooria, mitte autorongi osas.

7. peatükk

Eksamineerija kvalifikatsiooni omandamine

§ 14. Examineerija hindamine ning kvalifikatsiooni omandamine

(1) Enne, kui examineerijale antakse examineerija õigused ning tal lubatakse sõidueksameid vastu võtta, peab ta läbima nõuetekohase hindamise.

(2) Examineerijaid hindab Maanteeamet.

(3) Examineerija hindamine koosneb nii teoreetilisest kui ka praktilisest osast.

(4) Examineerija peab sooritama edukalt:

1) teoreetiliste teadmiste kontrolli, mis koosneb kahest osast: liiklusteooriatestist ning eksamineerija tööd käsitlevatest küsimustest. Liiklusteooriatest koosneb 30 küsimusest ning eksamineerija tööd käsitlevaid küsimusi on kokku 20. Eksamineerija tööd käsitlevad küsimused koostatakse määruse lisas 1 toodud teemade hulgast;

2) sõidueksami läbiviimise ja hindamise. Eksamineerija peab viima läbi ning hindama kokku vähemalt kahte sõidueksamit. Praktiline osa loetakse edukalt sooritatuks, kui eksamineerija viib läbi ja hindab mõlemat sõidueksamit nõuetekohaselt.

(5) Teoreetiliste teadmiste ning praktiliste oskuste kontrolli ebaõnnestumisel viiakse ühe kuu jooksul läbi eksamineerija korduv hindamine.

(6) Eksamineerija korduva hindamise mittesooritamise korral ei anna Maanteeamet eksamineerijale eksamineerija õigusi ning talle ei väljastata määruse lisas 2 toodud eksamineerija tunnistust.

(7) Eksamineerija eduka hindamise sooritamise korral antakse eksamineerijale eksamineerija õigused ning väljastatakse määruse lisas 2 toodud tunnistus.

(8) Täiendava mootorsõiduki kategooria eksamineerimise õiguse omandamiseks peab eksamineerija läbima käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 2 nimetatud sõidueksami läbiviimise ja hindamise.

8. peatükk

Eksamineerija kvalifikatsioonikontroll

§ 15. Kvalifikatsioonikontrolli eesmärk

Eksamineerija kvalifikatsioonikontrolli eesmärk on:

- 1) teostada sisulist kontrolli eksamineerija töö osas sõidueksamite läbiviimisel ja hindamisel;
- 2) anda hinnang eksamineerija kutsealasele pädevusele.

§ 16. Kvalifikatsioonikontrolli läbiviimise üldnõuded

- (1) Eksamineerija kvalifikatsioonikontrolli (edaspidi *kvalifikatsioonikontroll*) teostab Maanteeamet.
- (2) Kvalifikatsioonikontrolli viivad läbi eksamineerija kvalifikatsiooni omandanud ja vastava ettevalmistuse saanud Maanteeameti töötajad või ametnikud.
- (3) Kõik eksamineerijad peavad läbima nõuetekohase kvalifikatsioonikontrolli.
- (4) Kvalifikatsioonikontrolli teostatakse eksamineerija tööalase kvaliteedi tagamise eesmärgil vähemalt üks kord aastas.
- (5) Täiendavalt kontrollitakse eksamineerijaid iga viie aasta tagant vähemalt poole tööpäeva jooksul.
- (6) Kvalifikatsioonikontrolli läbiviimise korra kehtestab Maanteeameti peadirektor käskkirjaga.

§ 17. Eksamineerija õiguste peatamine ja õiguste taastamine

(1) Kui eksamineerija ei vasta määruse § 4 lõigetes 3 ja 4 kehtestatud nõuetele, siis on eksamineerija kvalifikatsioonikontrolli läbiviijal õigus teha Maanteeameti peadirektorile ettepanek eksamineerija õiguste peatamiseks.

(2) Eksamineerija õiguste peatamise otsus jõustub selle teatavaks tegemisest.

(3) Eksamineerija õiguste peatamise otsus kehtib kuni (vastava otsuse) aluse äralangemiseni.

(4) Eksamineerija õiguste peatamise otsuses märgitakse:

- 1) eksamineerija ees- ja perekonnanimi, isikukood või sünniaeg;
- 2) otsuse tegija, otsuse tegemise aeg ja koht;
- 3) eksamineerija õiguste peatamise alus ning õiguste peatamise alguse aeg ja lõppemise tingimus;
- 4) otsuse koostaja allkiri.

(5) Eksamineerija õiguste peatamise otsus tehakse kahes eksemplaris, millest üks antakse eksamineerijale. Otsuse teisel eksemplaris kinnitab eksamineerija otsuse kättesaamist oma allkirjaga ning märgib otsuse kättesaamise kuupäeva. Kui eksamineerija keeldub allkirja andmast, tehakse eksamineerija õiguste peatamise otsusesse selle kohta märge.

(6) Eksamineerija õigused taastuvad:

- 1) kui eksamineerija õiguste peatamise alus on ära langenud;
- 2) kui eksamineerija on läbinud § 13 lõikes 4 nimetatud täiendava koolituse.

9. peatükk

Mootorsõidukijuhi eksamineerija tunnistuse väljastamine ning kehtetuks tunnistamine

§ 18. Mootorsõidukijuhi eksamineerija tunnistuse väljastamine

(1) Käesoleva määruse lisas 2 toodud mootorsõidukijuhi eksamineerija tunnistus (edaspidi *eksamineerija tunnistus*) väljastatakse isikule, kes vastab määruses toodud nõuetele ning on läbinud edukalt mootorsõidukijuhi eksamineerija hindamise.

(2) Eksamineerija tunnistuse väljastab Maanteeamet.

(3) Eksamineerija tunnistus väljastatakse kehtivusajaga 5 aastat.

(4) Eksamineerija tunnistuse taotlejal tuleb esitada Maanteeametile tunnistuse vormistamiseks värvifoto suurusega 35×45 mm või elektrooniline foto.

(5) Enne tunnistuse väljastamist peab Maanteeamet kontrollima, et:

1) eksamineerijal ei ole kehtivaid karistusi mootorsõiduki joobeseisundis või alkoholi piirmäära ületavas seisundis juhtimise eest ega liiklusnõuete sellise rikkumise eest, mille eest „Liiklusseadus” näeb ette mootorsõiduki juhtimisõiguse äravõtmise või mille eest juhtimisõigus on ära võetud, arvestades „Karistusregistri seaduse” §-s 25 nimetatud karistusandmete kustutamise tähtaegu;

2) eksamineerija ei ole karistatud tahtlikult sooritatud kuriteo eest, arvestades „Karistusregistri seaduse” §-s 25 nimetatud karistusandmete kustutamise tähtaegu.

(6) Kui eksamineerijaks kandideerija ei vasta „Liiklusseaduse” § 122 lõikes 1 toodud nõuetele, siis talle eksamineerija tunnistust ei väljastata.

(7) Eksamineerija tunnistus väljastatakse 10 tööpäeva jooksul alates positiivsest otsusest.

§ 19. Eksamineerija tunnistuse duplikaadi väljastamine

(1) Maanteeamet väljastab kaotatud, hävinud, varastatud või kasutuskõlbmatuks muutunud tunnistuse asemele selle duplikaadi, kui tunnistuse taotleja vastab määruses toodud nõuetele.

(2) Eksamineerija tunnistuse duplikaat väljastatakse sama kehtivusajani, mis oli märgitud algupärasel tunnistusel.

§ 20. Eksamineerija tunnistuse vahetamine

Eksamineerija tunnistus vahetatakse;

1) tunnistuse kõlbmatuks muutumisel;

2) täiendava mootorsõiduki kategooria omandamisel, § 14 lõikes 8 toodud tingimusel;

3) tunnistuse kehtivuse lõppemisel, tingimusel, et eksamineerija on läbinud § 11 lõikes 2 toodud täienduskoolitused.

§ 21. Eksamineerija tunnistuse kehtetuks tunnistamine

(1) Maanteeamet tunnistab eksamineerija tunnistuse kehtetuks, kui:

1) tunnistus on saadud pettuse või muu sellise teel;

2) eksamineerijat on karistatud „Liiklusseaduse” § 122 lõike 1 punktides 4 ja 5 nimetatud rikkumiste eest, arvestades „Karistusregistri seaduse” §-s 25 nimetatud karistusandmete kustutamise tähtaegu;

3) tunnistuse taotlemisel on esitatud tegelikkusele mittevastavaid andmeid;

4) tunnistus on kadunud, hävinud, varastatud või muutunud kasutuskõlbmatuks;

5) tunnistuse omanik on surnud või

6) väljastatakse uus tunnistus.

(2) Eksamineerija tunnistus tunnistatakse kehtetuks Maanteeameti peadirektori käskkirjaga, mis tehakse asjaomasele isikule teatavaks.

§ 22. Eksamineerija tunnistuse vorm

Eksamineerija tunnistuse vorm peab vastama määruse lisas 2 toodud nõuetele.

§ 23. Eksamineerija tunnistuse vormistamine

- (1) Eksamineerija tunnistuse vormistab Maanteeamet.
- (2) Eksamineerija tunnistusele kantakse kõik tunnistuse vormi lisas 2 ettenähtud kirjed ja foto.
- (3) Mootorsõiduki kategooriad, mida on eksamineerijal õigus eksamineerida, märgitakse eksamineerija tunnistuse esiküljele mootorsõiduki kategooriat tähistava tähe ja alamkategooriat tähistava tähe ja numbriga.
- (4) Mootorsõiduki kategooriad, mida on eksamineerijal õigus eksamineerida, märgitakse eksamineerija tunnistusele vastavate suurtähtedega. Autorongi juhtimise õigus märgitakse E-tähe lisamisega vastava mootorsõiduki kategooria või alamkategooria järele.

§ 24. Eksamineerija tunnistuse üle arvestuse pidamine ja kontroll

Eksamineerija tunnistuste üle peab arvestust ja teostab kontrolli Maanteeamet.

10. peatükk Rakendussätted

§ 25. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2011. aasta 1 juulil.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/126/EÜ juhilubade kohta (uuestisõnastamine) (ELT L 403, 30.12.2006, lk 18–60).

Juhan Parts
Minister

Marika Priske
Kantsler

[Lisa 1](#) Mootorsõidukijuhi eksamineerija õppekava teemad

[Lisa 2](#) Mootorsõidukijuhi eksamineerija tunnistus